

בורר בכפר הגלובלי

עסקאות בינלאומיות עלולות לגרור סכסוך בינלאומי - וגם בוררות בינלאומית. כמה נקודות לתשומת לב לפני

חתימת ההסכם / עו"ד עופר צור, ד"ר יעל ארידור-בריאלין

שווייצרי וישראלי) לפסוק במחלוקת על פי הדין הישראלי. מאחר שהדין הישראלי אינו שגור בפי מותב בינלאומי, הוחלט על הגשת חוות דעת מומחה ביחס לתחולתו על המקרה.

יש לשים לב, שגם אם הצדדים החליטו להחיל דין מהותי ישראלי על עניינם, אין זה הכרחי שסדרי הדין ודיני הראיות יהיו גם הם ישראליים. כך למשל אפשר, שבבוררות בינלאומית ייעזרו הבוררים בכ" ללי לשכת עורכי הדין הבינלאומית בנוגע לקבלת ראיות משנת 1999.

למרות הקשיים, הצורך למצוא מכנה משותף (חוצה גבולות ושפות) להבנת העיסקה ודיון במוח" לוקות לפי כללים אחידים ככל הניתן, הרי שהסכמה לבוררות בינלאומית, אשר תעוצב באופן שיותאם לאינטרסים של הלקוח הישראלי, עשויה להיות עדיי פה על הסכמה לביורר הסכסוך בבתי משפט זרים.

ביורר בבית משפט זר עלול להפך את מאזן ההר" תעה ההדדית מפני הפרה ולהקשות על בעל הדין הישראלי להתרעע מפני הפרת ההסכם עימו. מנגד, פנייה לבוררות בינלאומית עשויה להוביל לתוצאה רצויה והיא אפשרית גם תוך רתימת עורכי דין יש" ראליים (או בשיתוף עם עורכי דין זרים).

בסופו של יום, אנשי עסקים ועורכי דין ישראל" ליים נדרשים לפעול בעולם תחרותי שהוא כפר גלר" בלי. תכנון מושכל מראש, עשוי לסייע בעיצוב מנג" נוני פתרון סכסוכים באופן שיאפשר לצד הישראלי לנצל באופן מיטבי את המכשירים האמורים. ///

מקום ניטרלי הקרוב לישראל, עשויה להקל בפתיי" חת ההליכים או בניהולם.

עם זאת, על הפונה לבוררות בינלאומית להיות מודע גם לקשיים העומדים בפניו בבואו לבקש סעד. הבוררים עשויים שלא להכיר את הדין החל על ההסכם (למשל, אם הבוררים אירופים והדין ההס" כמי הוא ישראלי). ניהול בוררות בינלאומית דורש לא רק מיומנות בניהול המשפט בשפה זרה, אלא גם התמצאות בהליכי המוסדות הרלוונטיים ושליטה בנוהג מסחרי בינלאומי בעסקאות דומות.

העלויות הכרוכות בהפעלת מנגנון הבוררות הבי" נלאומית עשויות להשפיע ביחס הפוך על הכדאיות של הצד הישראלי לפתוח בהליכים, לשם מניעת הפרה חלקית של ההסכם מאוחר יותר. למשל: שכר הבוררים יכול להתבסס על תעריף קבוע לפי שעות עבודה בפועל, או להיגזר באחוזים מסכום התובענה. לפיכך, מוטב לשקול מראש כיצד לעצב מנגנון בר" ררות באופן שיתאים לצרכיו של הצד הישראלי.

לאחרונה, ייצג משרדנו צד לבוררות בהיקף של כמה מאות מיליוני שקלים שהתנהל בבוררות ICC, ואשר במסגרתה הוטל על מותב הבוררים (אנגלי,

שנים האחרונות אנו עדים למספר הולך וגובר של שיתופי פעולה עסקיים בין חב" רות ישראליות לבין חברות זרות. בעולם שבו תהפוכות פיננסיות מאיימות על יציבות תא" גידים, קל וחומר על עצם קיומן של עסקאות בינ" לאומיות, רצוי להקדיש מראש תשומת לב למנגנוני יישוב סכסוכים בין צדדים לעסקאות אלו.

לצדדים בעסקאות בינלאומיות יש מגוון של כלים לבחירת מנגנון הבוררות שיתאים לעניינם (לצד האפשרות להתדיין במערכת המשפטית הר" גילה של מדינה כלשהי). ניתן לבחור, למשל, בבית המשפט לבוררות בינלאומיות בלונדון (LCIA); במוסד הבוררות של לשכת המסחר הבינלאומית (ICC); או בבוררות על פי כללי ועדת האו"ם למש" פט סחר בינלאומי (UNCITRAL). בה ניתן למשל לבחור במסגרת בוררות של LCIA.

הצדדים אף רשאים לעצב לעצמם היבטים רבים של הבוררות, ובכלל זה: קביעת הדין שיחול (ואפשר שיהיה זה הדין הישראלי) וקביעת מספר הבוררים (בבוררות ICC או UNCITRAL, יכולים הצדדים להסכים לבוררות במותב של שלושה, ובנסיבות כאלה ב-ICC יכול כל צד להציע בורר מטעמו ואלה יבחרו במשותף את ראש ההרכב). לבסוף, לצדדים חופש בחירה גם בקביעת מקום הבוררות. בחירת

הכותבים הם המשרד גורניצקי ושות'.